

**С.Ж.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ
МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ**

СӨЖ

***ДЕРМОТОЛОГИЯДА ГКС
ТЕРАПИЯСЫ.***

Орындаған: Әскербек Әйгерім

Тексерген: _____

Тобы: ЖМ: 13-027-2т

Глюкокортикостероидтар – әр түрлі медицина саласында кеңінен қолданылатын және эффективтілігі өте жоғары болып келетін препараттар болып табылады. Ол бұл препараттардың әртүрлі механизм бойынша әсер етіп және клиникалық эффектіне байланысты болып табылады.

Алайда бұлардың жақсы терапевтік нәтижесімен қатар, ауыр жанама әсерлер білдіреді. Бұл топ препараттары белок, көмірсу, майлар және тұз-су алмасуына елеулі әсер етеді.

1950-жылдардан бастап ГКС дерматологиялық практикада кеңінен қолданыла бастады. Себебі ГКС-тер бірнеше бағытта жақсы эффект көрсетеді:

Қабынуға қарсы

Иммunosuppressивті

Антиэкссудативті

Тамыр тарылтушы

Антиаллергиялық

Қышуға қарсы

Десенсибилизациялық

Әсер механизмі:

ГКС тер эпидермальді клеткалар ядроларына енгеннен кейін, липокортиндер синтезін ұлғайтады және А2 фосфолипазаның бөлінуін азайтады. Осының әсерінен қабыну медиаторларының бөлінуі азады. Осымен қатар мукополисахаридтердің, коллаген мен эластиннің түзілуі тежеледі. Мес жасушалары мен антигенаныстырушы жасушалар саны азаяды. Гиалуронидаза мен лизосомальді ферменттер азаюына байланысты, тамырдың өткізгіштік қасиеті төмендеп, ісіктің басылуы байқалады.

Осындай қасиеттеріне байланысты ГКС-тер дерматология практикасында кеңінен қолданыс тапқан. Олар жедел және созылмалы дерматиттерді, дерматиттердегі қатты қышыну сезімі болғанда және пролиферативті дерматиттер кезінде қолданылады.

Жедел фазаларда көбінесе гель, лосьен және аэрозоль түріндегі ГКСтер қолданылады. Олар эксудацияны, ашыту сезімін, ісікті қайтаруға көмектеседі. Лосьен түріндегі ГКС тер салқындатушы эффект көрсетеді, олар көбінесе дерматиттер дененің шашты бөлігін зақымдағанда қолданылады.

Егер жеделге қарағанда тыныштау стадиялары болса онда көбінесе ГКС қосылған кремдер қолданылады. Бұл кремдер косметологиялық та эффект көрсетуімен сипатталады.

Созылмалы ағымды гиперкератоздар, лехинизация мен клеткалар пролиферациясы қатты болса онда мазь түріндегі ГКСтер қолданылады. Олар теріге терең сіңуімен сипатталады.

ГКС-тердің жергілікті және жалпы болатын жанама әсерлерін бөлугі болады:

Жергілікті: дерма және эпидермис атрофиясы, эритема, телеангиоэктазия, стрия, пурпурозды бөртпелер, гипертрихоз және безеу тәрізді бөртпелер жатады.

Жалпы: Иценко-Кушинг ауруы, гипокортицизм, стероидты диабет, артериальді гипертензия, катаракта, глаукома, пиодермия, микотикалық инфекциялармен асқынады.

Барлық дерматологияда қолданылатын ГКС-тер 4 топқа бөлінеді:

- 1. Әлсіз (гидрокортизона ацетат);*
- 2. Орташа күштегі (преднизолон, предникарбат, флуокортолон, алклометазона дипропионат);*
- 3. Күшті (бетаметазона валерат, бетаметазона дипропионат, будесонид, мометазона фуорат, гидрокортизона бутират, дексаметазон, триамциналона ацетонид, метилпреднизолона ацетонат, флуметазона пивалат, флуцинолона ацетонид, флутиказона пропионат);*
- 4. Қатты күшті (клобетазола пропионат, хальцинонид).*

Антимикробты заттармен бірітірілген ГКС-тер:

бетадерм (бетаметазон + гентамицин),
синалар К (флуоцинолон + клиохинол),
дермозолон (преднизолон + клиохинол),
лоринден С (флуметазон + клиохинол),
белогент (бетаметазон + гентамицин),
гиоксизон (окситетрациклин + гидрокортизон),
оксикорт (окситетрациклин + гидрокортизон),
софрадекс (дексаметазон + фрамицетин),
оксициклозоль (преднизолон + окситетрациклин),
полькортолон ТС (триамцинолон + тетрациклин).

Антимикотиктермен қосылған ГКС-тер:

лотридерм (бетаметазон + клотримазол),
травокорт (дифлукортolon + изоконазол),
микозолон (мазипредон + миконазол).

Антимикотик және антимикробты заттармен біріктірілген ГКС-тер:

тридерм (бетаметазон + клотримазол + гентамицин),
пимафуорт (гидрокортизон + натамицин + неомицин).

Пайдаланылган әдебиеттер:

1. Суколин Г. И., Плахова К. И., Имаева Н. А., Суколина О. Г. ГУ ЦНИКВИ МЗ РФ, Москва.

Опубликовано: журнал «Медицинская панорама» № 5, май 2006 года

2.

<http://www.plaintest.com/dermatology/topical-gks>